

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

13 במרס 2007

140

כ"ג באדר התשס"ז

עמוד

118	הצעת חוק וייצוג הולם בקרב עובדי רשויות שהוקמו בחוק, התשס"ז-2007
120	הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון מס' 24) (ייצוג הולם בקרב עובדי חברות ממשלתיות), התשס"ז-2007
123	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 92) (ביטוח שאירים לאלמן), התשס"ז-2007
124	הצעת חוק לימוד חובה (תיקון מס' 28) (הגבלת מספר התלמידים בגני ילדים ובכיתות יסוד), התשס"ז-2007

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק ייצוג הולם בקרב עובדי רשויות שהוקמו בחוק, התשס"ז-2007

הגדרות	1.	בחוק זה -
		"מועצה" - מועצה, רשות או גוף אחר ברשות שהוקמה בחוק הממלא תפקיד דומה לתפקיד של דירקטוריון בחברה אף אם כינויו שונה;
		"רשות שהוקמה בחוק" - תאגיד שהוקם בחוק, וגוף אחר שהוקם בחיקוק המפורט בתוספת לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;
		"השר הממונה" - השר הממונה על רשות שהוקמה בחוק או שר הממונה על ביצוע חוק המסדיר את פעולותיה, לפי הענין.
ייצוג הולם בקרב עובדי רשויות שהוקמו בחוק	2.	(א) בקרב העובדים ברשויות שהוקמו בחוק, בכלל המשרות והדירוגים, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות הענין, לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות ושל בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית (בחוק זה - ייצוג הולם).
		(ב) מועצה של רשות שהוקמה בחוק תנקוט אמצעים כדי לאפשר ולעודד ייצוג הולם בקרב עובדי הרשות, ולשם כך, היא רשאית, בין היתר, לאחר התייעצות עם השר הממונה, לקבוע תכנית בדבר העדפת העסקתם או קידומם של מועמדים מקרב קבוצה הזכאית לייצוג הולם, כאשר הם בעלי כישורים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים, או ליעד משרות שיועסקו בהן, ככל האפשר, רק מועמדים שהם כשירים לתפקיד מקרב קבוצה כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

בשירות המדינה (סעיף 15 לחוק המינויים) ועל עובדים במקום עבודה המעסיק מעל 25 עובדים, לרבות במגזר הפרטי (סעיף 9 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ה-1998 (להלן - חוק שוויון לאנשים עם מוגבלות)); חובת הייצוג ההולם ביחס לבני האוכלוסייה הערבית היא המצומצמת ביותר בהיקפה, והיא חלה על דירקטורים בחברות ממשלתיות ועל חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 18 ו-16 לחוק החברות הממשלתיות) ועל עובדים בשירות המדינה בלבד (סעיף 15 לחוק המינויים).

על רקע תת הייצוג של האוכלוסייה הערבית, הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי על כל רבדיו, מוצע בהצעת החוק המתפרסמת בזה (להלן - הצעת החוק), להרחיב את חובת הייצוג ההולם בקרב העובדים של תאגידים שהוקמו בחוק, ושל גופים אחרים שהוקמו בחיקוק המפורטים בתוספת לחוק החברות הממשלתיות (להלן - רשויות שהוקמו בחוק), גם לגבי האוכלוסייה הערבית. מוצע לקבוע הוראה אחידה אשר תקבע חובת ייצוג הולם בקרב עובדים כאמור ביחס לשלוש קבוצות אלה: נשים, אנשים עם מוגבלות ובני האוכלוסייה הערבית.

הצעת החוק מטילה על המועצה של רשות שהוקמה בחוק לפעול בדרכים שונות כדי לאפשר ולעודד ביטוי הולם בנסיבות הענין, לייצוג קבוצות האוכלוסייה האמורות, בקרב עובדי הרשות (סעיף 2(א) ו-2(ב) המוצע).

הצעת החוק קובעת חובות דיווח שנתיות, על כל רשות שהוקמה בחוק וכן על שר המשפטים ועל השר הממונה

העדה מתקנת אשר במסגרתה נקבעות חובות ייצוג הולם לקבוצות אוכלוסייה שונות מקובלת כאמצעי לקידום השוויון כלפי אוכלוסיות שסבלו ועודן סובלות מהפליה מובהקת ושיטתית. הגישה שביסוד חובת הייצוג ההולם היא שבמקרים מסוימים, כדי להשיג שוויון, לא די בקביעת איסור הפליה ואכיפתו, אלא יש צורך לנקוט פעולות יוזמות. "ייצוג הולם" פורש על ידי בתי המשפט כמתן ייצוג יחסי הולם אשר שיעורו הראוי צריך להיקבע גם בהתחשב באופיו, במטרותיו ובצרכיו המיוחדים של הגוף ולאור התפלגות המועמדים המצויים המתאימים לתפקיד המסוים. עם זאת, החובה להביא לייצוג הולם משמעה חובה לערוך חיפוש יזום באמצעים סבירים של מועמדים מהקבוצות הסובלות מתת ייצוג (בג"צ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נב(3) 630; בג"צ 10026/01 עדאלה נ' ראש ממשלת ישראל ואח', פ"ד נז(3) 31).

כיום קיימים הסדרים בחקיקה הקובעים חובת ייצוג הולם של קבוצות אוכלוסייה בהיקפים שונים, כך, למשל, חובת הייצוג ההולם ביחס לבני שני המינים חלה על דירקטורים בחברות ממשלתיות ועל חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 18 ו-16 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות)), על עובדים בשירות המדינה (סעיף 15 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - חוק המינויים)), ועל עובדים, חברי דירקטוריונים ומועצות במגזר הציבורי בכללותו, לרבות ברשויות המקומיות (סעיף 6 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951); חובת הייצוג ההולם ביחס לאנשים עם מוגבלות חלה על עובדים

¹ הצעת חוק מס' פ/384/17: הועברה לוועדה ביום י"ז בחשון התשס"ז (8 בנובמבר 2006).
² ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על כל דרכי הקבלה לעבודה לרשויות שהוקמו בחוק והקידום בעבודה בהן, לרבות מינוי בדרך מכרז, העסקה שלא במכרז ומינוי בפועל.

(ד) כל רשות שהוקמה בחוק תגיש לשר הממונה ולשר המשפטים, אחת לשנה, דוח לגבי ביצוע הוראות סעיף זה ובו יפורטו, בין היתר, נתונים באשר לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות ושל בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרויות והצ'רקסיות, בקרב עובדי הרשות.

(ה) שר המשפטים יגיש לממשלה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (בסעיף זה - ועדת החוקה), אחת לשנה, דוח שיכלול נתונים באשר לייצוג הולם בקרב עובדי רשויות שהוקמו בחוק, יעקוב אחרי פעילותן והדוחות שהגישו, לפי סעיף זה, וכן ייעץ ויסייע לרשויות שהוקמו בחוק לפעול לשם קידום ייצוג הולם בקרב עובדיהן.

(ו) השר הממונה על רשות שהוקמה בחוק יעקוב אחרי הפעילות של אותה רשות והדוחות שהגישו לפי סעיף זה, וכן ייעץ ויסייע לה לפעול לקידום ייצוג הולם בקרב עובדיה.

(ז) הוראות חוק זה לענין אנשים עם מוגבלות ולענין בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרויות והצ'רקסיות, לא יחולו על רשות שהוקמה בחוק אשר מספר העובדים המועסקים בה אינו עולה על 25.

(ח) שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, רשאי לפטור רשות מסוימת שהוקמה בחוק, מתחולת הוראות חוק זה, כולן או חלקן.

3. הוראות חוק זה יחולו על רשות שהוקמה בחוק בכפוף להוראות החוק או החיקוק שמכוחו היא הוקמה.

4. בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (ד) תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות יבוא:

"(ה) מעביד שהוראות חוק ייצוג הולם בקרב עובדי רשויות שהוקמו בחוק, התשס"ז-2007, חלות עליו, יחולו עליו הוראות לפי סעיף זה, ככל שהן אינן סותרות את הוראות הסעיף האמור"

ד ב ר י ה ס ב ר

כי הוראות החוק המוצע יחולו על רשות שהוקמה בחוק בכפיפות להוראות החיקוק המקום אותה (סעיף 3 המוצע).

הוראות הצעת החוק אינן חופפות במלואן להוראות סעיף 9 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, הכוללות, בין היתר, הסמכה להתקין תקנות בענינים הנוגעים לשילוב אנשים עם מוגבלות במקומות עבודה. כמו כן, בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות קבועים אמצעי אכיפה ייחודיים, כגון זכות תביעה לארגון עובדים יציג, לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ולארגון העוסק בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, וסמכות שיפוט לבית הדין לעבודה בתביעה בשל הפרת הוראות לפי החוק, אשר במסגרתה רשאי בית הדין לפסוק פיצויים אף אם לא נגרם נזק של ממוון או ליתן צו עשה או צו מניעה. על כן, מוצע לקבוע כי סעיף 9 האמור ימשיך לחול על רשות שהוקמה בחוק המעסיקה יותר מ-25 עובדים, כל עוד אין סתירה בין הוראות הצעת החוק לבין הוראות לפי אותו סעיף (סעיף 4 המוצע).

על אותה רשות, בדבר הפעולות שנקטו לקידום הייצוג ההולם במהלך השנה החולפת ובדבר הנתונים על הייצוג של קבוצות האוכלוסייה האמורות. הניסיון מלמד שיש בחובות הדיווח כדי לתרום לקידום הייצוג ההולם. כמו כן, מוצע להטיל על שר המשפטים ועל השר הממונה על כל רשות שהוקמה בחוק לעקוב אחרי הדוחות ואחרי הפעילות של הרשויות, ולויעץ ולסייע להן לפעול לקידום הייצוג ההולם בקרב עובדיהן (סעיף 2(ד) עד (ו) המוצע).

עוד מוצע לקבוע סייגים לחובת הייצוג ההולם. כך, מאפשרת הצעת החוק לשר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לפטור רשות מסוימת שהוקמה בחוק מחובת הייצוג ההולם במלואה או בחלקה. נוסף על כך, רשויות שהוקמו בחוק המעסיקות מספר קטן של עובדים - 25 או פחות, לא תחול עליהן חובת הייצוג ההולם הן ביחס לבני האוכלוסייה הערבית והן ביחס לאנשים עם מוגבלות (סעיף 2(ז) המוצע). כמו כן, מוצע

חברי הכנסת: אחמד טיבני, אברהם צרצור, טלב אלסאנע, עבאס זבור

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשס"ז, עמ' 280.

הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון מס' 24) (ייצוג הולם בקרב עובדי חברות ממשלתיות), התשס"ז-2007

הוספת פרק ו' 1. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, אחרי סעיף 50 יבוא:

"פרק ו': ייצוג הולם בקרב עובדי החברות הממשלתיות

- א. 50. (א) בקרב העובדים בחברות הממשלתיות, בכלל המשרות והדירוגים, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות הענין, לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות ושל בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית (בסעיף זה - ייצוג הולם).
- (ב) דירקטוריון של חברה ממשלתית ינקוט אמצעים כדי לאפשר ולעודד ייצוג הולם בקרב עובדי החברה, ולשם כך הוא רשאי, בין היתר, לאחר התייעצות עם הרשות, לקבוע תכנית בדבר העדפת העסקתם או קידומם של מועמדים מקרב קבוצה הזכאית לייצוג הולם, כאשר הם בעלי כישורים דומים לכישוריהם של מועמדים אחרים, או ליעד משרות שיועסקו בהן, ככל האפשר, רק מועמדים שהם כשירים לתפקיד מקרב קבוצה כאמור.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו על כל דרכי הקבלה לעבודה לחברות ממשלתיות והקידום בעבודה בהן, לרבות מינוי בדרך מכתר, העסקה שלא במכתר ומינוי בפועל.
- (ד) כל חברה ממשלתית תגיש לרשות, אחת לשנה, דוח לגבי ביצוע הוראות סעיף זה ובו יפורטו, בין היתר, נתונים באשר לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות ושל בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית, בקרב עובדי החברה הממשלתית.

דבריו הסבר

כיום קיימים הסדרים בחקיקה הקובעים חובת ייצוג הולם של קבוצות באוכלוסייה בהיקפים שונים, כך, למשל, חובת הייצוג ההולם ביחס לבני שני המינים חלה על דירקטורים בחברות ממשלתיות ועל חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 108 ו-160 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות)). על עובדים בשירות המדינה (סעיף 105 לחוק שירות המדינה (מינויים)), התשי"ט-1959 (להלן - חוק המינויים)), ועל עובדים, חברי דירקטוריונים ומועצות במגזר הציבורי בכללותו, לרבות ברשויות המקומיות (סעיף 36 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951), חובת הייצוג ההולם ביחס לאנשים עם מוגבלות חלה על עובדים בשירות המדינה (סעיף 105 לחוק המינויים) ועל עובדים במקום עבודה המעסיק מעל 25 עובדים, לרבות במגזר הפרטי (סעיף 9 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998

סעיף 1 העדפה מתקנת אשר במסגרתה נקבעות חובות ייצוג הולם לקבוצות אוכלוסייה שונות מקובלת כאמצעי לקידום השוויון כלפי אוכלוסיות שסבלו ועודן סובלות מהפליה מובהקת ושיטתית. הגישה שביסוד חובת הייצוג ההולם הוא שבמקרים מסוימים, כדי להשיג שוויון, לא די בקביעת איסור הפליה ואכיפתו, אלא יש צורך לנקוט פעולות יוזמות. "ייצוג הולם" פורש על ידי בתי המשפט כמתן ייצוג יחסי הולם אשר שיעורו הראוי צריך להיקבע גם בהתחשב באופיו, במטרותיו ובצרכיו המיוחדים של הגוף ולאור התפלגות המועמדים המצויים המתאימים לתפקיד המסוים. עם זאת, החובה להביא לייצוג הולם משמעה חובה לערוך חיפוש יזום באמצעים סבירים של מועמדים מהקבוצות הסובלות מתת ייצוג (בג"צ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נב(3) 630; בג"צ 10026/01 עראלה נ' ראש ממשלת ישראל ואח', פ"ד נו(3) 31).

1. הצעת חוק מס' פ/349/17, הועברה לוועדה ביום כ"ד בחשון התשס"ז (15 בנובמבר 2006).
2. ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ז, עמ' 82.

(ה) הרשות תגיש לממשלה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (בסעיף זה - ועדת החוקה). אחת לשנה, דוח באשר לפעולות שננקטו לפי סעיף זה באותה שנה ונתונים באשר לייצוג הולם בקרב עובדי החברות הממשלתיות.

(ו) הרשות תעקוב אחרי הפעילות של כל אחת מן החברות הממשלתיות והדוחות שהגישה לפי סעיף זה, וכן תייעץ ותסייע לחברות הממשלתיות לפעול לשם קידום ייצוג הולם בקרב עובדיהן.

(1) הוראות סעיף זה לענין בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית, לא יחולו על חברה ממשלתית שבאחריות משרד הביטחון.

(2) הוראות סעיף זה לענין אנשים עם מוגבלות ולענין בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית, לא יחולו על חברה ממשלתית אשר מספר העובדים המועסקים בה אינו עולה על 25.

(3) שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, רשאי לפטור חברה ממשלתית מסוימת מתחולת הוראות סעיף זה, כולן או חלקן.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק קובעת חובות דיווח שנתיות, על כל חברה ממשלתית ועל רשות החברות הממשלתית (להלן - הרשות) בדבר הפעולות שננקטו לקידום הייצוג ההולם במהלך השנה החולפת ובדבר הנתונים על הייצוג של קבוצות האוכלוסייה האמורות. הניסיון מלמד שיש בחובות הדיווח כדי לתרום לקידום הייצוג ההולם (סעיף 50א(ו) ו-ה) המוצע).

כמו כן, מוצע להטיל על הרשות לעקוב אחרי הדוחות ואחרי הפעילות של החברות הממשלתיות ולייעץ ולסייע להן לפעול לקידום הייצוג ההולם בקרב עובדיהן, תפקידים אלה עולים בקנה אחד עם תפקידיה של הרשות לפי סעיף 54 לחוק החברות הממשלתיות (סעיף 50א(ו) המוצע).

עוד מוצע לקבוע סייגים לחובת הייצוג ההולם, כך מאפשרת הצעת החוק לשר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, לפטור חברה ממשלתית מסוימת מחובת הייצוג ההולם במלואה או בחלקה. נוסף על כך, החובה בדבר ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית לא תחול על חברות ממשלתיות שבאחריות משרד הביטחון, אשר לחברות ממשלתיות המעסיקות מספר קטן של עובדים - 25 או פחות, לא תחול עליהן חובת הייצוג ההולם הן ביחס לבני האוכלוסייה הערבית והן ביחס לאנשים עם מוגבלות (סעיף 50א(ז) המוצע).

(להלן - חוק שוויון לאנשים עם מוגבלות): חובת הייצוג ההולם ביחס לבני האוכלוסייה הערבית היא המצומצמת ביותר בהיקפה, והיא הלה על דירקטורים בחברות ממשלתיות ועל חברי מועצות של תאגידים שהוקמו בחוק או של גופים אחרים שהוקמו בחיקוק (סעיפים 18 ו-60א לחוק החברות הממשלתיות) ועל עובדים בשירות המדינה בלבד (סעיף 15 לחוק המינויים).

על רקע תת הייצוג של האוכלוסייה הערבית, הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי על כל רבדיו, מוצע בהצעת החוק המתפרסמת בזה (להלן - הצעת החוק), להרחיב את חובת הייצוג ההולם בקרב העובדים בחברות הממשלתיות, גם לגבי האוכלוסייה הערבית. בדיון בוועדת החוקה הוק ומשפט של הכנסת (להלן - הוועדה), נמסר על ידי ארגונים הפועלים לקידום זכויותיהם של בני האוכלוסייה הערבית כי בשנת 2004, מתוך כ-50,000 העובדים בחברות הממשלתיות העסקיות רק כ-200 היו מקרב האוכלוסייה הערבית. מוצע לקבוע הוראה אחידה אשר תקבע חובת ייצוג הולם בקרב עובדי החברות הממשלתיות ביחס לשלוש קבוצות אלה: נשים, אנשים עם מוגבלות ובני האוכלוסייה הערבית.

הצעת החוק מטילה על דירקטוריון החברה הממשלתית לפעול בדרכים שונות כדי לאפשר ולעודד ביטוי הולם בנסיבות הענין, לייצוג קבוצות האוכלוסייה האמורות, בקרב עובדי החברה הממשלתית (סעיף 50א(א) ו-ב) המוצע).

2. תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, בסעיף 9, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מעביד שהוראות סעיף 50א לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, חלות עליו, יחולו עליו הוראות לפי סעיף זה, ככל שהן אינן סותרות את הוראות הסעיף האמור"

ד ב ר י ה ס ב ר

עם מוגבלות, וסמכות שיפוט לבית הדין לעבודה בתביעה בשל הפרת הוראות לפי החוק, אשר במסגרתה רשאי בית הדין לפסוק פיצויים אף אם לא נגרם נזק של ממונן או ליתן צו עשה או צו מניעה. על כן, מוצע לקבוע כי סעיף 9 האמור ימשיך לחול על חברה ממשלתית המעסיקה יותר מ-25 עובדים, כל עוד אין סתירה בין הוראות הצעת החוק לבין הוראות לפי אותו סעיף.

סעיף 2 הוראות הצעת החוק אינן חופפות במלואן להוראות סעיף 9 בחוק שוויון לאנשים עם מוגבלות. הכוללות, בין היתר, הסמכה להתקין תקנות בעניינים הנוגעים לשילוב אנשים עם מוגבלות במקומות עבודה. כמו כן, בחוק שוויון לאנשים עם מוגבלות קבועים אמצעי אכיפה ייחודיים, אשר אינם קיימים בחוק החברות הממשלתיות, כגון זכות תביעה לארגון עובדים יציג, לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ולארגון העוסק בקידום זכויותיהם של אנשים

חברי הכנסת: עזמי בשארה, ג'מאל זחאלקה, ואסל טאהא

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשס"ו, עמ' 280.

³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 92) (ביטוח שאירים לאלמן), התשס"ז-2007*

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, בסעיף 238, בהגדרה "אלמן" - תיקון סעיף 238
(1) ברישאה, המילים "כל עוד יש עמו ילד או הכנסתו אינה עולה על סכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט'" - יימחק;
(2) הסיפה החל במילים "בן זוג של מבוטחת שבשעת פטירתה" - תימחק.
2. תחילתו של חוק זה ביום _____.

תחילה

דברי הסבר

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לבטל את ההבחנה הקיימת בין זכאותו של אלמן לקצבת שאירים לזכאותה של אלמנה לקצבה כאמור ולקבוע כי אלמן בדומה לאלמנה, יהיה זכאי לקצבת שאירים גם אם לא התקיימו התנאים המפורטים לעיל.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-220 מיליון שקלים חדשים לשנה.

הצעת חוק זו הינה הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 13 לחוקיסודי: משק המדינה.

פרק י"א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), שענינו ביטוח זקנה וביטוח שאירים, קובע, בין היתר, כי לשאיריו של מבוטח שנפטר תשולם קצבת שאירים. בהתאם להוראות החוק, זכאית אלמנה לקצבת שאירים ללא תלות במבחן הכנסה ואף אם אין עמה ילד. לעומת זאת, אלמן זכאי לקצבת שאירים לאחר פטירת בת זוגו רק אם התקיים אחד משני תנאים חלופיים: האחד - כל עוד יש עמו ילד, והשני - הכנסתו אינה עולה על הסכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט', שהוא סכום השווה ל-57% מהשכר הממוצע כהגדרתו בחוק, לענין מבוטח ללא תלויים.

חברי הכנסת: אורי אריאל, אריה אלדר, דוד אזולאי

* הצעות חוק מס' 593/17/פ-רפ:1007/17; הועברו לוועדה ביום י"ט בשבט התשס"ז: (7 בפברואר 2007).
י ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשס"ז, עמ' 112.
** המועד יקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברת הכנסת מטעם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת:

הצעת חוק לימוד חובה (תיקון מס' 28) (הגבלת מספר התלמידים בגני ילדים ובכיתות יסוד), התשס"ז-2007

- הוספת סעיף 702 .1 בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, אחרי סעיף 312 יבוא:
- "הגבלת מספר התלמידים בכיתה (א) מספר התלמידים בגן ילדים או בכיתה יסוד, במוסד חינוך רשמי, בשליש מסך כל שעות הלימוד של מיומנויות היסוד, לא יעלה על עשרים תלמידים.
- (ב) בסעיף זה -
- "גן ילדים" - גן ילדים שבו לומדים ילדים מגיל 5;
- "כיתה יסוד" - כיתה א' או ב';
- "מיומנויות היסוד" - מיומנויות הקריאה, הכתיבה והחשבון;
- "תלמיד" - מי שזכאי לחינוך חינוך לפי הוראות סעיף 6(א) לחוק לימוד חובה."
- תחילה .2 תחילתו של חוק זה בתחילת שנת הלימודים התשס"ח.

ד ב ר י ה ס ב ר

עלות הקציבית

עלות הפיצול לקבוצות בגני ילדים ובכיתות היסוד כוללת הוספת מורים, אולם איך לשם כך צורך בבניית כיתות נוספות.

להערכת משרד החינוך, העלות התקציבית של הצעת החוק היא 436 מיליון שקלים חדשים לשנה, ולפיכך הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 33 לחוק-יסוד: משק המדינה.

השפעה על זכויות הילד

ההוראות המוצעות בהצעת חוק זו נועדו להביא לכך שילדים בגן ילדים ובכיתות א' ו-ב' יוכלו לתרגל את מיומנויות היסוד של קריאה, כתיבה וחשבון, הנלמדות בשנים אלה, בקבוצות קטנות מהקבוצות שבהן הן נלמדות היום. זאת, כדי לשפר את נגישות המורים לתלמידים ואת הישגי התלמידים בתחומים אלה ולאפשר איתור בעיות וטיפול בהן ביתר יעילות מהנעשה היום.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לקבוע כי בחלק מהשעות המוקדשות ללימוד המיומנויות של קריאה, כתיבה וחשבון, בגיל הרך ובכיתות הלימוד הראשונות, ייעשה הלימוד בקבוצות קטנות של תלמידים. כיום נלמדות מיומנויות היסוד האמורות בקבוצות גדולות, שאינן מאפשרות יחס אישי, נגישות וזמינות של המורים לתלמידים דווקא בגילים הקריטיים לעיצוב דרכי הלימוד, המיומנויות והידע הנרכש, וכן לאיתור לקויות למידה. לפי ההסדר המוצע, בשליש משעות הלימוד האמורות לא יעלה מספר התלמידים בכיתה על עשרים. זאת, כיוון שהקניית מיומנויות היסוד נעשית באופן הדומה לשיעור ותרגיל, ויש חשיבות לכך שהתרגול ייעשה בקבוצות קטנות. כך תתאפשר גישה אישית מצד המורים לתלמידים בעת התרגול. צמצום מספר התלמידים בכיתה נחוץ גם בשל העובדה ששיטת התקצוב כיום, שנקבעת לפי מספר התלמידים, יוצרת תמריץ לשיבוץ מספר רב של תלמידים בכל כיתה.

חברת הכנסת רונת תירוש

הצעת חוק מס' פ/1669/17: הועברה לוועדה ביום כ"ו בשבט התשס"ז (14 בפברואר 2007).
ס"ח התש"ט, עמ' 297; התשס"ז, עמ' 127.